

Zákon č. 19/2023 Sb. a nařízení Rady (EU) 2022/2057

Metodické sdělení Ministerstva pro místní rozvoj, odboru územního plánování (dále jen „ministerstvo“), k části zákona č. 19/2023 Sb., tzv. Lex OZE I, týkající se územního plánování, a k čl. 3 nařízení Rady (EU) 2022/2057.

Dne 24. ledna 2023 nabyl účinnosti zákon č. 19/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Kromě energetického zákona, zákona o podporovaných zdrojích energie a zákona o hospodaření energií změnil tento zákon též zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Rozšíření definice technické infrastruktury

Výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů jsou technickou infrastrukturou, výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů energie o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 1 MW a více jsou veřejnou technickou infrastrukturou.

Zákonem č. 19/2023 Sb. se v § 2 odst. 1 písm. m) bodě 2 stavebního zákona za slova „energetické vedení“ vkládají slova „výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů.“. Výsledné znění daného bodu je:

2. technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů., komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynu;

Novelizací bodu zákona č. 19/2023 Sb., kterým byla tato změna provedena, je však formulován legislativně chybně. Je v něm nadbytečná tečka, naopak chybí čárka. Nadbytečnost tečky za vkládaným souslovím je evidentní.

V případě chybějící čárky mezi slovy „vedení“ a „výrobní“ se jedná o chybu závažnějšího charakteru, neboť dochází k zásadní významové změně předmětného ustanovení. V tomto případě ministerstvo muselo přihlídnout k odůvodnění poslaneckého pozměňovacího návrhu, které je veřejně dostupné v systému Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, a kterým byla tato změna provedena. S ohledem na toto odůvodnění je ministerstvo názoru, že záměrem zákonodárce nebylo zredukovat definici technické infrastruktury ve věci energetických vedení pouze na „energetická vedení výroben elektřiny z obnovitelných zdrojů“, nýbrž naopak rozšířit příklady technické infrastruktury o výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů. Proto ministerstvo dovozuje, že správné znění dotčeného ustanovení má být:

(1) V tomto zákoně se rozumí

m) veřejnou infrastrukturou pozemky, stavby, zařízení, a to [...]

2. technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání

s odpady, trafostanice, energetické vedení, výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynu;

[...]

zřizované nebo užívané ve veřejném zájmu.

Z výše uvedeného plyne, že s účinností od 24. 1. 2023 jsou výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů součástí technické infrastruktury.

Výroba elektřiny je definována v § 2 odst. 2 písm. a) bod 18 energetického zákona jako *energetické zařízení pro přeměnu různých forem energie na elektřinu, zahrnující všechna nezbytná zařízení.*

Obnovitelný zdroj je definován v zákoně č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v § 2 odst. 1 písm. a):

Pro účely tohoto zákona se rozumí obnovitelnými zdroji obnovitelné nefosilní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření (termální a fotovoltaická), geotermální energie, energie okolního prostředí, energie z přílivu nebo vln a jiná energie z oceánů, energie vody, energie biomasy a paliv z ní vyráběných, energie skládkového plynu, energie kalového plynu z čistíren odpadních vod a energie bioplynu.

Dle § 2 odstavce 2 písm. a) bodu 18 energetického zákona je **výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů energie o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 1 MW a více** zřizována a provozována ve veřejném zájmu¹, **lze ji tedy považovat za veřejnou technickou infrastrukturu** ve smyslu stavebního zákona. Výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie o celkovém instalovaném elektrickém výkonu do 1 MW nelze považovat za veřejnou technickou infrastrukturu², pokud je tak nevymezí územně plánovací dokumentace³.

Doplněním výčtu staveb veřejné technické infrastruktury se zároveň rozšiřuje okruh oprávněných investorů (viz § 23a stavebního zákona), kteří získali možnost zapsání do seznamu oprávněných investorů a (i bez případného zapsání do seznamu) získali právo k podání námitek vůči územně plánovací dokumentaci i právo k podání návrhu na aktualizaci zásad územního rozvoje z důvodu rozvoje veřejné technické infrastruktury a návrhu na pořízení územního plánu nebo jeho změny.

Doplnění úkolů územního plánování

Zákonem č. 19/2023 Sb. se ve stavebním zákoně v § 19 odst. 1 za písmeno i) vkládá nové písmeno j), které zní:

j) s ohledem na charakter území a kvalitu vystavěného prostředí vyhodnocovat a, je-li to účelné vymezovat vhodné plochy pro výrobu; plochy pro výrobu elektřiny, plynu a tepla včetně ploch pro jejich výrobu z obnovitelných zdrojů vymezovat rovněž s ohledem na cíle politik, strategií a koncepcí veřejné správy v oblasti energetiky a klimatu.

¹ Podobně dle § 3 odst. 2 energetického zákona

² Viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu 4 As 307/2019-29 [32] a [35].
Tento výklad je potvrzen též Ministerstvem průmyslu a obchodu.

³ Podobně jako např. místní komunikace II. a III. třídy, které rovněž nejsou podle § 17 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, veřejně prospěšné, nebo jako stavby občanské vybavenosti sloužící pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva, u kterých neexistuje explicitní opora veřejné prospěšnosti ukotvená v právních předpisech, lze tyto záměry vymezit v územně plánovací dokumentaci jako veřejně prospěšné stavby v případě, že je odůvodněn veřejný zájem na jejich zřízení a provozování.

Jedním z úkolů územního plánování je vyhodnocovat a, je-li to účelné⁴, vymezovat vhodné plochy pro výrobu. Má se tak dít s ohledem na charakter území a kvalitu vystavěného prostředí. Charakteru území se nově věnuje § 19a stavebního zákona. Vystavěné prostředí ani jeho kvalita nejsou ve stavebním zákoně ani jeho předpisech definovány. Pro definici lze využít platný, avšak doposud neúčinný zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění zákona č. 195/2022 Sb. (dále jen „nový stavební zákon“), který definuje vystavěné prostředí v § 12 písm. t) jako *prostředí vytvořené nebo upravené člověkem zahrnující stavby a volná prostranství veřejná i neveřejná*. Kvalitě vystavěného prostředí se věnuje zejména *Politika architektury a stavební kultury České republiky – Aktualizace 2022* a rovněž *Davoská deklarace* a na ni navazující aktivity.

Druhá část doplněného ustanovení požaduje, aby plochy pro výrobu elektřiny, plynu a tepla včetně ploch pro jejich výrobu z obnovitelných zdrojů byly vymezovány (pokud je účelné je vymezovat) rovněž s ohledem na cíle politik, strategií a koncepcí veřejné správy v oblasti energetiky a klimatu. Těmito strategiemi a koncepcemi jsou zejména Státní energetická koncepce a územní energetické koncepce (viz § 3 a 4 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů), případně další strategie.

Uvedené doplnění se použije zejména v případě tvorby nových územně plánovacích dokumentací. V případě jejich změn a aktualizací je třeba mít na paměti, že se pořizují a zpracovávají v rozsahu měněných částí.

Charakter území

Zákon č. 19/2023 Sb. doplnil mezi cíle a úkoly územního plánování nový § 19a, který se věnuje charakteru území:

Charakter území se určuje zejména podle funkčního využití, struktury a typu zástavby, uspořádání veřejných prostranství, dalších prvků prostorového uspořádání a urbanistických, architektonických, estetických, kulturních a přírodních hodnot území, včetně jejich vzájemných vztahů a vazeb, a to především vymezením v územně plánovací dokumentaci.

Doplněná definice je prakticky shodná s definicí dle nového stavebního zákona. Definuje, na základě čeho má být charakter území určován. Primárně je třeba vycházet z územně plánovací dokumentace. Pokud se územně plánovací dokumentace nevěnuje v potřebné míře jednotlivým vyjmenovaným aspektům, je třeba je zhodnotit v rámci posouzení souladu záměru s cíli a úkoly územního plánování. V případě funkčního využití území je třeba brát v úvahu zejména navrhované využití území dle územního plánu (v rámci plochy s rozdílným způsobem využití, ve které je navrženo záměr umístit), doplňkově lze přihlídnout i ke stávajícímu využití území. Při stanovení hodnot území je třeba vycházet zejména z územně analytických podkladů. Při posuzování záměrů lze využít i územní studii krajiny, pokud je pro dotčené území pořízena a data o této územní studii jsou vložena v evidenci územně plánovací činnosti.

Charakter území nelze ztotožňovat s krajinným rázem. Že jde o dvě odlišné věci vyplývá jednoznačně z těch ustanovení zatím neúčinného, ale platného nového stavebního zákona, ve kterých jsou charakter území a krajinný ráz výslovně kladeny vedle sebe (viz § 85 odst. 1 nového stavebního zákona a čl. I. odst. 1 přílohy č. 8 nového stavebního zákona). Přinejmenším teoreticky tedy mohou nastat případy, kdy určitý záměr bude akceptovatelný z hlediska ochrany krajinného rázu, ale nebude v souladu s charakterem území (nebo naopak).

⁴ Podobně jako u všech dalších typů ploch dochází k jejich vymezení jen tehdy, je-li to v řešeném území účelné.

Řešení výroben elektřiny z obnovitelných zdrojů v územně plánovací dokumentaci

Při posuzování záměrů výroben elektřiny z obnovitelných zdrojů (stejně jako i u jiných záměrů) je třeba při posuzování souladu s územně plánovací dokumentací vyhodnotit nejen územní plán. Zejména zásady územního rozvoje mohou obsahovat podmínky pro umístování mj. fotovoltaických elektráren (např. od stanoveného elektrického výkonu) a zejména větrných elektráren, protože větrné elektrárny (obvykle kromě drobných elektráren, které jsou součástí stavby) mají zpravidla dopad na širší území, než je území jedné obce, a jsou tedy záměry nadmístního významu.

V případě územních plánů je třeba upozornit, že **pokud regulace plochy s rozdílným způsobem využití v zastavěném území nebo zastavitelné ploše připouští technickou infrastrukturu bez podrobnější specifikace, připouští z funkčního hlediska též výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů⁵**. To se vztahuje i na územní plány, které nabyly účinnosti před 24. lednem 2023. Vzhledem k tomu, že zákon č. 19/2023 Sb. neobsahuje v části týkající se změn stavebního zákona žádné přechodné ustanovení, nelze argumentovat, že územní plán nemohl předpokládat změnu příkladů zahrnutých do definice technické infrastruktury. Obec musí v souladu s § 5 odst. 6 stavebního zákona soustavně sledovat uplatňování územně plánovací dokumentace a vyhodnocovat je podle tohoto zákona. Dojde-li ke změně podmínek, na základě kterých byla územně plánovací dokumentace vydána, je obec povinna pořídit změnu příslušné územně plánovací dokumentace.

Umístování staveb v nezastavěném území

Umístování staveb v nezastavěném území řeší § 18 odst. 5 stavebního zákona.

V nezastavěném území lze umísťovat mj. stavby pro veřejnou technickou infrastrukturu, pod kterou po novele provedené zákonem č. 19/2023 Sb. spadají i výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů energie o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 1 MW a více, a to včetně staveb, které s nimi bezprostředně souvisejí včetně oplocení.

Upozorňujeme, že výjimku nelze aplikovat na všechny záměry technické infrastruktury, zákon výslovně hovoří o stavbách veřejné technické infrastruktury. **Výjimka se tedy nevztahuje na výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů o výkonu menším než 1 MW**, a to ani v případě, že by územní plán v dané ploše v nezastavěném území připouštěl technickou infrastrukturu bez jakéhokoliv dalšího omezení, neboť územní plán nemůže stanovit regulaci „volnějši“ než jakou stanoví stavební zákon.

Nutnou podmínkou pro umístění stavby na základě § 18 odst. 5 stavebního zákona je soulad s charakterem území (viz výše). Klíčové pro posouzení slučitelnosti souladu záměru s charakterem území bude využití území určené územně plánovací dokumentací (zejména hlavní využití příslušné plochy v územním plánu), případně též stávající využití tohoto území. Důležité je též posouzení z hlediska zásahu do estetických, kulturních a přírodních hodnot území. V návaznosti na doplnění definice charakteru území do stavebního zákona nabývá jeho posouzení mnohem větší důležitosti než doposud.

Pokud stavba není v souladu s charakterem území, nelze ji na základě § 18 odst. 5 v nezastavěném území umístit a pro její umístění by musela být vymezena příslušná plocha v územně plánovací dokumentaci (formou změny územního plánu⁶, nejčastěji prováděnou zkráceným postupem, resp. aktualizací zásad územního rozvoje).

⁵ V nezastavěném území se jedná pouze o výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů o elektrickém výkonu 1 MW a větším.

⁶ Upozorňujeme na přechodné ustanovení vyhlášky č. 418/2022 Sb., podle kterého je ve většině případů nutno první změnou, jejíž pořizování bude zahájeno po 31. 12. 2022, uvést územní plán do souladu s požadavky jednotného standardu územně plánovací dokumentace.

Další podmínkou pro umístění záměru dle § 18 odst. 5 stavebního zákona v nezastavěném území je, že jej územně plánovací dokumentace z důvodu veřejného zájmu výslovně nevylučuje. Za výslovné vyloučení těchto záměrů nelze považovat, že územní plán v dané ploše určí hlavní, přípustné a popř. podmíněně přípustné využití, a jako nepřípustné využití určí vše ostatní. Zároveň však není nutné vyloučení formulovat konkrétně (tj. vyloučit výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů energie), ale lze použít i pojmově nadřazený termín, tj. termín, který zahrnuje více významů včetně významu „výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů“. Takovým pojmově nadřazeným termínem je např. formulace „výrobní energie“.

V každém případě je třeba vnímat, že ustanovení § 18 odst. 5 stavebního zákona je výjimečné ustanovení, které pro určité typy staveb poskytuje výjimku z jinak velmi přísné ochrany nezastavěného území jakožto jedné ze základních a neobnovitelných hodnot naší krajiny. V žádném případě neznamená automatický souhlas s umístěním vyjmenovaných záměrů.

Pokud chce obec z důvodu veřejného zájmu v konkrétních plochách vymezených územním plánem nově výslovně vyloučit např. výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, musí tak provést formou změny územního plánu, zpravidla pořizovanou zkráceným postupem. Při vylučování výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů energie je třeba v rámci odůvodnění brát ohled na to, že tyto výrobní o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 1 MW a více jsou zřizovány a provozovány ve veřejném zájmu. Při jejich vyloučení tedy musí nad tímto veřejným zájmem převážit jiný konkrétní veřejný zájem, a tuto úvahu je třeba uvést v odůvodnění územního plánu, resp. jeho změny, která vyloučení provedla.

Obec (rada obce a v obcích, kde se rada nevolí, zastupitelstvo obce) **může zároveň rozhodnout o územním opatření o stavební uzávěře,** která omezí nebo zakáže v nezbytném rozsahu stavební činnost ve vymezeném území, pokud by mohla ztížit nebo znemožnit budoucí využití území podle připravované územně plánovací dokumentace. Podmínkou je rozhodnutí o pořízení územně plánovací dokumentace nebo její změny. Mělo by se tak však stát v návaznosti na novelu zákona provedenou zákonem č. 19/2023 Sb. a to v řádu měsíců, jinak se obec vystavuje riziku, že budou uplatňovány za takové omezení náhrady ze strany potenciálních investorů. V případě brzké reakce ze strany obce je evidentní, že ani investoři nemohli důvodně očekávat přijetí uvedené právní úpravy a mít připraven projekt výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů, který by byl stavební uzávěrou ztížen.

Zjednodušení povolování staveb pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů

Stavby pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů s celkovým instalovaným výkonem do 50 kW, pokud jsou v souladu s územně plánovací dokumentací, s výjimkou stavby vodního díla, kulturní památky a stavby ve zvláště chráněném území, památkové rezervaci nebo památkové zóně, jsou nově zahrnuty do § 79 odst. 2 stavebního zákona, tedy **nevyžadují rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas⁷. Podmínka souladu s územně plánovací dokumentací jednoznačně dopadá i na tyto záměry, nebude však posuzována v žádném povolenacím řízení a nebude pro ně tudíž ani vydáváno závazné stanovisko orgánu územního plánování.** Soulad záměru s územně plánovací dokumentací si v tomto případě musí ověřit sám stavebník. Pokud by stavba pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů s celkovým instalovaným výkonem do 50 kW byla realizována v rozporu s územně plánovací dokumentací, stavební úřad nařídí její odstranění⁸.

⁷ Pokud se tyto stavby nacházejí ve zvláště chráněném území, památkové rezervaci nebo památkové zóně, vyžadují územní souhlas a ohlášení stavebnímu úřadu.

⁸ Viz § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.

Stavební úpravy nezbytné pro instalaci využívající obnovitelný zdroj energie s celkovým instalovaným výkonem do 50 kW, pokud se jimi nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se způsob užívání stavby⁹, nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí, jsou splněny podmínky zejména požární bezpečnosti podle právního předpisu upravujícího požadavky na bezpečnou instalaci výroben elektřiny, a nejde o stavební úpravy stavby, která je kulturní památkou, jsou nově zařazeny do § 103 odst. 1 stavebního zákona, **nevyžadují** tedy **stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu**, zároveň dle § 79 odst. 5 stavebního zákona **nevyžadují územní rozhodnutí ani územní souhlas**. Ani pro tyto stavební úpravy nebude vydáváno závazné stanovisko orgánu územního plánování.

Podrobnější výklad ustanovení o zjednodušení povolování staveb pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů není předmětem tohoto metodického sdělení. Ministerstvo pro místní rozvoj vydalo k této problematice samostatná metodická sdělení.

Nařízení Rady (EU) 2022/2577

Dne 29. prosince 2022 bylo vyhlášeno v Úředním věstníku Evropské unie nařízení Rady (EU) 2022/2577 ze dne 22. prosince 2022, kterým se stanoví rámec pro urychlení zavádění energie z obnovitelných zdrojů (dále také jen „Nařízení“). Nařízení vstoupilo v platnost prvním dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie a použije se po dobu 18 měsíců od svého vstupu v platnost. Nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Nařízení zavádí po přechodné období 18 měsíců některé úlevy pro přípravu obnovitelných zdrojů energie, zejména pro jejich povolování, přičemž se předpokládá, že v průběhu tohoto přechodného období bude dokončena a vstoupí v platnost novela směrnice Evropského parlamentu a Rady 2018/2001 (tzv. směrnice RED II), která kodifikuje úlevy obdobného charakteru systematictější a trvalým způsobem a bude muset být promítnuta do právního systému jednotlivých členských států.

Čl. 3 Nařízení zní:

Článek 3 **Převažující veřejný zájem**

1. Plánování, výstavba a provoz zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a jejich připojení k soustavě a související soustava samotná a skladovací zařízení se považují za projekty v převažujícím veřejném zájmu, které slouží veřejnému zdraví a bezpečnosti, při vyvažování právních zájmů v jednotlivých případech pro účely čl. 6 odst. 4 a čl. 16 odst. 1 písm. c) směrnice Rady 92/43/EHS, čl. 4 odst. 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES a čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES. Členské státy mohou použití těchto ustanovení omezit na určité části svého území, jakož i na určité typy technologií nebo na projekty určitých technických vlastností, v souladu s prioritami stanovenými v jejich integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu.

2. Členské státy zajistí přinejmenším u projektů, které jsou uznány za projekty převažujícího veřejného zájmu, aby byla v rámci postupu plánování a povolování při vyvažování právních zájmů v jednotlivých případech upřednostněna výstavba a provoz zařízení a instalací na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a rozvoj související síťové infrastruktury. Pokud jde o ochranu druhů, předchozí věta se použije pouze tehdy, jsou-li přijata vhodná opatření na ochranu druhů přispívající k zachování nebo obnově populací druhů v příznivém stavu z hlediska ochrany a jsou-li pro tento účel k dispozici dostatečné finanční zdroje a oblasti, a v odpovídajícím rozsahu.

⁹ V tomto případě není vyžadováno, aby stavební úprava neměnila vzhled stavby.

Z hlediska územního plánování je třeba zodpovědět otázku, zda ustanovení čl. 3 Nařízení má dopady též na územní plánování. Ministerstvo k této otázce sděluje, že **čl. 3 odst. 1 Nařízení se vztahuje výlučně na postupy podle konkrétních ustanovení konkrétních předpisů, jmenovitě** na postupy podle čl. 6 odst. 4 a čl. 16 odst. 1 písm. c) směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (tzv. **směrnice o stanovištích**), čl. 4 odst. 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES (tzv. **Rámcová směrnice o vodách**) a čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES (tzv. **směrnice o ptácích**).

Také čl. 3 odst. 2 Nařízení je potřeba chápat pouze ve vztahu k požadavkům čl. 3 odst. 1, jak ostatně vyplývá i z recitálů č. 4 a 8 Nařízení, které výslovně uvádějí, že vyvratitelná domněnka o převažujícím veřejném zájmu je zavedena pro účely příslušných právních předpisů v oblasti životního prostředí.

Požadavek čl. 3 odst. 2 věty první Nařízení na zajištění, aby přinejmenším u projektů, které jsou uznány za projekty převažujícího veřejného zájmu, byla v rámci postupu plánování při vyvažování právních zájmů v jednotlivých případech upřednostněna výstavba a provoz zařízení a instalací na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a rozvoj související síťové infrastruktury, **bude tedy v oblasti územního plánování naplněn tím, že** bude-li v souladu s příslušnými ustanoveními stavebního zákona a dalších právních předpisů při pořizování politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace zpracováváno vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace na udržitelný rozvoj území, jehož součástí bude též posouzení vlivu na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast, a bude-li splněn předpoklad uvedený v čl. 3 odst. 2 větě druhé Nařízení, **bude se při zpracování vyhodnocení vlivu na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast vycházet z toho, že případné projekty zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů** a jejich připojení k soustavě a související soustava samotná a skladovací zařízení, jakož i plochy a koridory potřebné pro jejich umístění, **jsou v převažujícím veřejném zájmu a slouží veřejnému zdraví a bezpečnosti**.

V této souvislosti je třeba upozornit, že (jak vyplývá z recitálů č. 4 a 8 Nařízení) **domněnka o převažujícím veřejném zájmu je domněnkou vyvratitelnou**, tj. bude-li při posouzení vlivu na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast prokázáno, že projekt v oblasti energie z obnovitelných zdrojů by v daném místě a podmínkách měl zvláště závažné dopady na předmět ochrany uvedených směrnic, domněnka převažujícího veřejného zájmu je tím vyvrácena.

Požadavek čl. 3 odst. 2 věty první Nařízení se také uplatní při řešení rozporů podle § 4 odst. 8 stavebního zákona respektive podle § 136 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, dojde-li při pořizování politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace k rozporu mezi pořizovatelem a dotčenými orgány, jakož i mezi dotčenými orgány navzájem, kdy předmětem sporu bude převažující veřejný zájem podle Nařízení (vytváření územních podmínek pro plánování, výstavbu a provoz zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a jejich připojení k soustavě a související soustava samotná a skladovací zařízení) a veřejný zájem hájený na základě směrnice o stanovištích nebo rámcové směrnice o vodách nebo směrnice o ptácích.

Na závěr je třeba doplnit, že Nařízení, na rozdíl od připravované směrnice, nestanovuje členským státům žádnou povinnost vymezit oblasti nezbytné pro obnovitelné zdroje nebo jiné oblasti (*renewables go-to areas* nebo *renewables acceleration areas*). Nařízení rovněž nestanovuje žádné lhůty, ve kterých by musela proběhnout změna územního plánu související s výrobnou energií z obnovitelných zdrojů.

Metodické sdělení bylo zveřejněno 20. 3. 2023.

Metodické sdělení nahrazuje metodické sdělení č.j. MMR-9135/2023-81, které řešilo dílčí problém uvedený i v tomto metodickém sdělení.